

Kako je Dragan Stojković od spasioca srpskog fudbala postao žrtveno jagnje

Sada je najlakše Piksija okriviti za sve

Vlada Živanović

POGLEDI

Iza najvećih očekivanja kriju se najveća razočaranja. Piksi je na dobrom putu da od heroja postane tragičan nacije, ali ne zato što sa njim kao trenerom nije nešto u redu.

Da, Piksi nas je narodski rečeno naložio da idemo najmanje do četvrtfinala na Mundijalu u Kataru. Morao je. Jedini način da mu i igrači ludački poveruju da to mogu bio je da nas sve, bez izuzetka, masno laže i ubedi u čudo. Da li je dobro to što je uradio? Pa, jeste. Fudbal je kao bajka koju pričamo deci pred spavanje. Bajka u kojoj slabiji može da nadigra jačeg, bajka koja se s vremena na vreme pretoči u javu, što kroz Grčku, koja niotkuda osvoji Evropsko prvenstvo 2004, što kroz Hrvatsku, koja mimo svih očekivanja stigne

Da, Piksi nas je narodski rečeno naložio da idemo najmanje do četvrtfinala na Mundijalu u Kataru. Morao je. Fudbal je bajka koja nekada postane java kao kad Grčka niotkuda osvoji Evropsko prvenstvo 2004. ili Hrvatska stigne do finala 2018.

do finala 2018, pa na kraju i kroz Crvenu zvezdu, koja osvoji Kup šampiona 1991.

A da li smo zaista hteli da nam kaže istinu? Šta je trebalo Piksi da uradi? Da izađe i kaže:

„Ljudi, nemamo tim za ovako tešku grupu na Mundijalu. Jedva smo odigrali nerešeno s Portugalom (2:2) u Beogradu jer im je sudija neopravdano poništio čist gol, zbog čega je Ronaldo s pravom besneo i bacio kapitensku traku. Da sto puta ponovimo ne bismo ponovo u Lisabonu u poslednjim sekundama pobedili Portugal (2:1) onako spektakularno. Ne nadajte se ničemu. Idemo u Katar da izgubimo od Brazila, pa ako nam se protiv ostalih posreći - posreći“.

Šta bi bilo i šta biste rekli da nam je rekao istinu? Da li bismo pristali na tu istinu ili bi tražili novog naratora bajki? U nekoj drugoj fudbalskoj kulturi čak bi mu čestitali na tome što je Srbija bila učesnik najboljeg meča od početka Mundijala. Nezavisnom posmatraču je meč za koji se očekivalo da će biti prosečan ispao fenomenalan. Po uzbuđenju bi mogao da se poredi sa čuvenim

istanbulskim finalom Lige šampiona Milan - Liverpool (3:3).

Neznam zašto se bilo ko iznenaduje Piksijevom igrom „grlom u jagode“ čak i pri 3:1 protiv Kameruna. Nije mu prvi put da je pokazao da mu je geslo „ko ne riskira - taj ne profitira“. Isto je uradio i u Beogradu protiv Portugala kada je primio dva gola, ali mu se hazard kasnije isplatio. Zbog toga što nije želeo da čuva prednost u Dablinu je dobio izjednačujući gol od Irske (1:1). Obećao je atraktivan i jedinstven fudbal - to je isporučio. Gospodo, imali smo mi i selektora koji je znao da igra na rezultat. Zvao se Slavoljub Muslin. Njega je FSS oterao posle plasmana u Rusiju jer nije pristajao na menadžerske pritiske u kreiranju tima „orlova“.

Zašto Piksi ne može biti jedini krivac za rezultat u Kataru, kakav god da bude ishod meča protiv Švajcarske? Zato što u srpskom fudbalu ne postoji sistem. Ne postoji već 30 godina. Reprezentacija na mahove bijesne kada je preuzmu ljudi koji znaju svoj posao, što bi neki rekli - ljudi od fudbalskog pedigrea. Bljesnuli smo tako „ad hoc“, nakratko, sa Ilijom Petkovićem, pa posle tek sa Radomirom Antićem, pa smo čekali skoro deceniju na Slavoljuba Muslina... Zemlja koja 22

godine nije videla nokaut fazu velikog takmičenja u stvari ni nema pravo da sudi selektoru pre nego što završi sve tri utakmice na Svetskom prvenstvu.

Nije Piksi očigledno saznao za srpske fudbalske i političke marifetluke u koje je sam uleteo i na koje je svesno pristao zarad dovoljne moći i uspostavljanja nekog drugačijeg sistema u FSS. U Katru su ga izgleda izdali i neki igrači u koje je bezuslovno verovao. Možda će posle Mundijala više reći o tome, možda neće. Možda će kao Muslin odučiti da gospodski ode u istoriju. A možda smo požurili da ga otpišemo. Bio je Piksi otpisan i u Lisabonu, pa je Mitrović podsetio da se fudbal igra do samog kraja, dok sudija ne odsvira poslednji zvižduk. Još uvek ne znamo da li će Piksiju poslednji zvižduk biti u petak protiv Švajcarske. Možda izvuče još nekog asa iz rukava i izvede još jednom magiju poput one kada je Vaskeza poslao „po burek“ još u Italiji 1990. Sa Portugalom je pokazao da od njega treba očekivati neočekivano. Mislite o tome.

Autor je urednik u Danasu

Kongres lekara pod kontrolom režima

Raskošan ambijent u hotelu „Crown Plaza“, raspoloživa savremena tehnička pomagala, uslužno osoblje - sve su to bili uslovi za uspešno održavanje 20. Kongresa lekara Srbije prošle nedelje u Beogradu. Ipak će ovaj skup ostati zabeležen kao sraman izraz kukavičuka organizatora, kompromitovanih podleganjem diktatu profanog političkog interesa.

Od kad je sveta i veka, da upotrebimo tu epsku figuru, lekari su se sastajali da bi raspravljali o bolestinama koje pogadaju narod, a u toku i posle većih morija okupljali su se kako bi razmenili iskustva i analizirali situaciju. Cilj je bio da se ukaže na vodeće zdravstvene probleme i načine suzbijanja, kako bi buduće štete bile što manje. Uoči ovog kongresa kovid 19 je u toj meri opterećivao zdravstvenu službu da je dobrim delom zaklanjao sve druge muke doktora, njihovih pacijenata i nevoljnika promaklih brzvi sistema organizovanog zdravstva.

Anegdotski zvuči, ali organizatori Kongresa su upravo za pandemiju imali „slepu mrlju“. Zvaničan stav vlasti je bio da smo u više mahova, prvi put još maja 2020, „pobedili koronu“, a kasnije da smo, navodno, „manje postradali od korone nego mnogo bogatije zemlje Evrope“. Čak i da je tako, dužnost nam je bila da svoja „svetla“ iskustva podelimo sa naučnom javnošću ostatka sveta, kako bi nas i drugi sledili. Tužna istina je da smo bili „uspešni“ samo u prikrivanju svojih mrtvih, da smo svedoci pogrešnih procena, kardinalnih lutanja i skoro potpunog kolapsa sistema, te da smo - sa jedan odsto izgubljenog stanovništva od kovid, sa njim ili zbog njega - neslavno osvojili srebrnu medalju na nametnutom svetskom prvenstvu podleganja pandemiji.

Vlast je imala živ interes da se ne pominje ni stvarna statistika, ni bilo šta što bi podsećalo na njene poraze u suočavanju sa korona virusom, a „provereni kadrovi“, postavljeni na rukovodeća mesta na osnovu kriterijuma važećih za poslovičnog Miću iz EPS-a, odradili su posao. Podsetićemo se u lapidarnoj formi razvoja događaja, ranije pominjanog u medijima, uključujući „Danas“ i „Politiku“.

Srpsko lekarsko društvo (SLD) je „vruć krompir“ priprema za deo Kongresa o javnom zdravlju, dakle o epidemiologiji, prevenciji i drugim narodno-zdravstvenim temama ustupilo Institutu „Batut“. Ova državna ustanova je odabrala šest tema, od kojih se nijedna nije direktno odnosila na kovid 19. Nisu predviđene ni slobodne teme, gde bi eventualno moglo da se pružuje neko saopštenje o pandemiji. Određeni su i predavači, pa je zatvorena lista poslata Ministarstvu zdravlja radi akreditacije. Tek tada je o svemu obavještena stručna javnost, tako da je stavljena u ulogu pasivnog

Zoran Radovanović

LIČNI STAV

posmatrača. Kao vid dodatne bahatosti, zainteresovani pojedinci su upućeni na nepostojeći sajt SLD.

To je već bilo previše, pa je potpisnik ovog teksta uputio nediplomatski oštro pismo čelnicima SLD, svojim višedecenijskim prijateljima ili bar poznanicima, ukazujući na mogući razdor u ovom drevnom udruženju. Pokazalo se da već „finalizovan“ program može korenito da se izmeni, pa je Institut „Batut“ odredio četiri teme, uključujući kovid 19 i slobodne teme. Očekivalo se da, uprkos formalnom popuštanju, organizatori neće dozvoliti da se čuje kritička reč, te su mnogi lekari, posebno iz udruženja Ujedinjeni protiv kovid, ignorisali ovaj skup. Saopštenja upornih pojedinaca bila su zaista na različite načine skrajnuta ukoliko su iz naslova ili sažetaka naslućene ma kakve naznake bavljenja suštinskim problemima.

Sva ta mešetarenja belodano su se pokazala na samom Kongresu. Kao prva i ključna, dominirala je primena i praksa Međunarodnog zdravstvenog pravilnika. Tri od od četiri inostrana gosta pozvana su zbog ovog dokumenta. Tema nije nevažna, ali savim bleđi u odnosu na pandemiju, čije suzbijanje su vlasti označile kao najvažniji zadatak tokom prethodne dve godine. Novom korona virusu formalno su posvećena tri predavanja po pozivu - o održivom sistemu imunizacije, o ulozu Nacionalnog tela za imunizaciju u preporučenim i vrednim vakcinacijama i o proceni zdravstvenih tehnologija na primeru kovid 19. Dakle, suština problema jedva je mogla, i to samo ovlaš, da bude okrnuta. Čak i takav rikošet je izostao. Po programu su sledili usmeno saopštenje o prediktorima odabira jedne vakcine i dva sponzorisanu predavanja.

Sledilo su izbegavani pokazatelji posledica obolevanja, ali je saopšteno da je broj umrlih od kovid 19 u Srbiji 17.000. Nije samo neukusno, već je i drsko na naučnom skupu manipulirati višestruko većim brojem žrtava pandemije. Posle objavljivanja zvaničnih podataka Zavoda za statistiku i laicima je jasno koliko je morbidno to šibicarenje sa leševima.

Za diskusiju je bilo predviđeno samo 15 minuta. Prva dva diskutanta prozvana su sa naručenom temom,

dosta se kasnilo, a kroz poluotvorena vrata dopirali su mirisi već postavljene zakuske, tako da je razočaranom slušaocu preostalo da svoj gnev eventualno izrazi nekim uzvikom ili da čuti. U foajeu su se na jednom ekranu posteri smenjivali takvom brzinom da je mogla da se pročita samo po jedna rečenica. Tako je i po neki „nepodoban“ sadržaj, rečimo o analizi stopa mortaliteta, ostao uspešno skriven.

Ipak je u jednom trenutku probušen čir. Rad epidemiološkinje Mile Paurić o epidemijским talasima među studentima „preventivno“ je sklonjen među slobodne teme, gde mu nije mesto. Ona se žalila i neoprezno je prebačena u sesiju o kovidu 19, pa je, umesto pet, dobila 15 minuta za izlaganje. Tako se saznalo:

- da je Studentski stacionar 24. februara 2020. pretvoren u karantin, mada je osoblje bilo bez potrebne zaštitne opreme,

- da je odlučeno da se 15. maja 2020. nastavi školska godina bez ikakve pripreme, ni plana gde smeštati zaražene studente,

- da su sve do polovine juna te godine na raspolaganju za dijagnozu imali samo serološke testove, koji postaju pozitivni tek krajem prve nedelje bolesti, pa je 95 odsto studenata sa visokom temperaturom bilo lažno negativno,

- da je 13/14. juna, kada je primenjen PCR test, 97 odsto testiranih studenata bilo pozitivno, - da je postalo jasno da je u toku drugi epidemijški talas zaraze za koju se tvrdilo da je „pobedena“ itd.

Organizatori, kao „čuvari tajne“, bili su vidno uznemireni, ali što napisala Bulgakov, „Anuška je već proslula ulje“. Sada se postavlja etičko pitanje: s kojim pravom se lekarima uskraćuje mogućnost da po savesti razmatraju stručna pitanja? Kuda vodi praksa da se režimski lekari sastaju po hotelima sa pet zvezdica, uživljavajući se u uloge poslovičnih serdara i vojvoda, dok „doktorska boranija“ po ustupljenim prostorijama razmatra stvarne probleme? Nisu u pitanju uslovi sastajanja, već podvojenost i nespornost moćnika da se suočavaju sa realnošću.

Autor je epidemiolog, profesor Medicinskog fakulteta u penziji

Vlast je imala živ interes da se ne pominje ni stvarna statistika, ni bilo šta što bi podsećalo na njene poraze u suočavanju sa korona virusom, a „provereni kadrovi“, postavljeni na rukovodeća mesta na osnovu kriterijuma važećih za poslovičnog Miću iz EPS-a, odradili su posao